IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 426)
z dnia 22 czerwca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 426)

22 czerwca 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Szlachty (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– zaopiniowanie wniosku Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 rok,

– zaopiniowanie wniosku Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 rok,

– zaopiniowanie wniosku Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 rok.

– rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022r. (druk nr 3305):

1. opinia Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o:
a) części budżetowej 17 – Administracja publiczna:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
b) części budżetowej 42 – Sprawy wewnętrzne:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
c) części budżetowej 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 4, 9, 13, 14, 18, 20, 22, 28, 35, 48, 64, 75 i 80;
e) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 750 – Administracja publiczna:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

– 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
g) dotacjach podmiotowych;
h) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;
i) instytucjach gospodarki budżetowej:
– Centrum Obsługi Administracji Rządowej,
– Centrum Usług Logistycznych;
j) państwowych funduszach celowych:
– Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
– Funduszu Zapasów Interwencyjnych,
– Funduszu Rekompensacyjnym,
– Funduszu Wsparcia Policji,
– Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego,
– Funduszu Wsparcia Straży Granicznej,
– Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej,
– Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego;
k) części budżetowej 75 – Rządowe Centrum Legislacji:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
l) części budżetowej 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
m) agencjach wykonawczych:
– Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
– Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych;
n) państwowych osobach prawnych:
– Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia,
– Instytucie Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego,
– Instytucie Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka,
– Polskim Instytucie Ekonomicznym,
– Instytucie Europy Środkowej;
2. opinia Komisji Obrony Narodowej o:
a) części budżetowej 29 – Obrona narodowa:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20, 26, 29 i 31;

c) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa:
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe;
d) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
e) dotacjach podmiotowych;
f) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;
g) agencji wykonawczej – Agencji Mienia Wojskowego;
h) instytucji gospodarki budżetowej – Zakładzie Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;
i) państwowym funduszu celowym – Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych;
– referuje przedstawiciel Komisji Obrony Narodowej,
– koreferuje poseł Filip Kaczyński.

3. opinia Komisji do Spraw Służb Specjalnych o:
a) części budżetowej 29 – Obrona narodowa – dział 752, w zakresie rozdziałów:
– 75217 – Służba Wywiadu Wojskowego,
– 75218 – Służba Kontrwywiadu Wojskowego;
b) części budżetowej 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
c) części budżetowej 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
d) części budżetowej 59 – Agencja Wywiadu:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
e) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8, 16, 44 i 59;

W posiedzeniu udział wzięli: **Sebastian Skuza** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Wojciech Skurkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Izabela Antos** podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Dobrosław Dowiat-Urbański** szef Służby Cywilnej, **Piotr Mazurek** zastępca przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego, **Krzysztof Hejduk** zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej wraz ze współpracownikami, **Dariusz Augustyniak** pierwszy zastępca komendanta głównego Policji, ppłk **Włodzimierz Gawęda** zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa, **Wojciech Kaczmarczyk** dyrektor Narodowego Instytutu Wolności wraz ze współpracownikami, **Romuald Maksymiuk** zastępca szefa Agencji Uzbrojenia wraz ze współpracownikami, **Maciej Szymanowski** dyrektor Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej, **Dariusz Mendrala** dyrektor Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, **Emilia Sadowska** dyrektor Centrum Usług Logistycznych, **Waldemar Sujeta** dyrektor Biura Finansów w Komendzie Głównej Straży Granicznej, **Joanna Chojecka** dyrektor Centrum Obsługi Administracji Rządowej, **Elżbieta Zalewska** wicedyrektor Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, **Anna Mach** wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Agata Orzyłowska-Fedak** zastępca dyrektora Biura Finansowo-Księgowego Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Monika Biała**, **Bogdan Wojtów**, **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych,

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dzień dobry państwu. Wszystkie przeszkody zostały szczęśliwie pokonane. Możemy rozpocząć posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Chciałbym bardzo serdecznie powitać naszych gości. Lista gości jest wyjątkowo długa, więc pozwolę sobie przywitać pana profesora Sebastiana Skuzę – sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, a pozostałe osoby, wszystkich państwa komendantów, zastępców, dyrektorów powitam łącznie.

Przystępujemy do realizacji porządku dzisiejszego posiedzenia, który przewiduje w pkt 1 zaopiniowanie wniosku przewodniczącego Komitetu do Spraw Porządku Publicznego… Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2023; w pkt 2 zaopiniowanie wniosku dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, w sprawie zmian w planie finansowym na Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 rok; w pkt 3 zaopiniowanie wniosku komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r.; w pkt 4 rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) – w pkt 1 opinia Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, w pkt 2 opinia Komisji Obrony Narodowej, w pkt 3 opinia Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

Uprzejmie informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Informuję również, że zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji przez posłów należy wysyłać na adres mailowy kfpb@sejm.gov.pl lub poprzez czat.

Przystępujemy do sprawdzenia kworum. Posłowie członkowie Komisji obecni na sali obrad głosują wyłącznie przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Posłowie uczestniczący zdalnie w posiedzeniu Komisji głosują za pośrednictwem systemu do głosowaniu na tabletach. Przystępujemy do sprawdzenia kworum.

Mam informację, że mamy kworum.

Możemy zatem przystąpić do realizacji porządku dziennego. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę.

Wobec niezgłoszenia wniosku do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Przystępujemy do realizacji pkt 1 porządku dziennego. Bardzo proszę o przedstawienie wniosku przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r. Bardzo proszę pana przewodniczącego. Tak, proszę uruchomić. O, udało się.

Zastępca przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego Piotr Mazurek:

Dziękuję. Szanowni państwo, plan finansowy funduszu na 2023 r. został zamieszczony w załączniku nr 13 do ustawy budżetowej. W ramach funduszu przewodniczący Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego przekazuje środki do NIW na wdrażanie dwóch programów – Program rozwoju organizacji obywatelskich na lata 2018-2030 oraz Korpus Solidarności – Program wspierania i rozwoju wolontariatu długoterminowego na lata 2018-2030.

Część A planu finansowego funduszu. Zadanie wynikające z ustawy tworzącej fundusz w pozycji 1.3 zawiera wydatki bieżące, natomiast pozycja 1.4 uwzględnia wyłącznie wydatki inwestycyjne. Zmiana polega na przesunięciu środków z zadania 1.1 do zadania 1.4 w kwocie 60 tys. zł. W części B planu zmiana polega na zmniejszeniu pozycji 3.1 – Dotacje na realizację zadań bieżących, o kwotę 60 tys. oraz zwiększeniu w pozycji 3.1… przepraszam, 3.3 – Koszty inwestycyjne, oraz pozycji 3.3.1 – Dotacje inwestycyjne, o kwotę 60 tys. zł.

Przedstawiona zmiana w planie wynika przede wszystkim z konieczności zabezpieczenia środków na prawidłowe wdrażanie programu wspierania rozwoju wolontariatu długo-

terminowego Korpus Solidarności i dotyczy zapewnienia środków na wydatki inwestycyjne dla NIW w ramach Korpusu Solidarności między innymi na wyprodukowanie filmów promujących działalność Korpusu Solidarności. W przedstawionej zmianie planu dokonano również zmiany porządkowej polegającej na zmianie pozycji wydatków inwestycyjnych w ramach części C – Dane w układzie kasowym, poprzez przeniesienie wydatków dotychczas wskazanych w planie finansowym w pozycji 3.1 – Wydatki inwestycyjne i wydatki na zakupy inwestycyjne, do pozycji 3.2 – Dotacje inwestycyjne. Wszystkie wydatki inwestycyjne wskazane w planie finansowym funduszu na 2023 r. dotyczą dotacji inwestycyjnych przekazywanych do NIW na realizację programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Bardzo proszę o pozytywne zaopiniowanie zmian.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie otrzymaliśmy odpowiedzi, co konkretnie państwo… Kwota jest niewielka i możemy powiedzieć, że państwo w swoim budżecie dokonujecie przesunięć, ale co konkretnie za te 60 tys. zł państwo zrobicie? Co prawda jest napisane, że między innymi na wyprodukowanie filmów promujących działalność Korpusu Solidarności. Chciałabym się zapytać, jak państwo kwalifikujecie to, bo to wcale nie są inwestycje? To nie są inwestycje w rozumieniu obowiązujących przepisów. Chciałabym tego wyjaśnienia.

Zastępca przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego Piotr Mazurek:

Ja poproszę…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo proszę.

Zastępca przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego Piotr Mazurek:

…przedstawicieli Narodowego Instytutu Wolności o szczegółowe wyjaśnienia.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo proszę. Proszę się przedstawić.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności Wojciech Kaczmarczyk:

Wojciech Kaczmarczyk, dyrektor Narodowego Instytutu Wolności. Panie przewodniczący, pani poseł, szanowni państwo, to jest rzeczywiście tylko przesunięcie kwoty pomiędzy kategorią środków bieżących i inwestycyjnych. Wynika ono z tego, że określony wydatek, czyli produkcja filmów, materiałów promujących wolontariat – wolontariat długoterminowy, systematyczny, wolontariat świadczony w często bardzo trudnych okolicznościach, jak na przykład w hospicjach, wymaga również tego, aby te osoby, które świadczą wolontariat, które angażują się w takie długoterminowe formy pomocy, w ten sposób docenić, pokazać ich trud i wysiłek, pokazać szerszej publiczności i w ten sposób również promować idee wolontariatu. Stąd ta zmiana, to znaczy, stąd ten wydatek inwestycyjny i zmiana w funduszu polegająca na zmianie kategoryzacji wydatków z bieżących na inwestycyjne. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję za to wyjaśnienie. Czy są jeszcze jakieś uwagi? Pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Poproszę na piśmie, jak państwo klasyfikujecie te wydatki? Dlaczego to są wydatki inwestycyjne, skoro we wszystkich innych podmiotach tego rodzaju wydatek byłby wydatkiem bieżącym? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś uwagi, pytania? Nie widzę. Zatem proponuję przyjęcie opinii Komisji w sprawie przedłożonego wniosku w brzmieniu:

„Opinia nr 301 Komisji Finansów Publicznych do przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego

Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, uchwalona na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r. rozpatrzyła wniosek dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, z dnia 21 czerwca 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, na 2023 r.

Komisja…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

To nie ten wniosek.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo przepraszam. „Opinia nr 300 Komisji Finansów Publicznych do przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego uchwalona na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r. rozpatrzyła wniosek wiceprezesa Rady Ministrów – przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego, z dnia 21 czerwca 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego przedstawione we wniosku”.

Czy jest sprzeciw, jeżeli chodzi o przyjęcie tego… Jest głosowanie. Bardzo proszę. Tak, zatem możemy przystąpić do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem opinii nr 300? Kto jest za?

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie działa.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Mamy kłopoty, przepraszam. Pojawiła się informacja, że już możemy przeprowadzić głosowania. Kto jest za przyjęciem projektu opinii w przedstawionym brzmieniu? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czekamy na informację, na wynik głosowania.

Mam informację. 29 osób głosowało za… 29 osób brało udział, tak? 29 osób brało udział w głosowaniu. Przepraszamy, system nie działa. Bardzo przepraszamy. Tak, już mamy wyniki. Głosowało 30 osób. Za opinią jest 21 osób, 1 osoba się wstrzymała… 1 osoba jest przeciw, a 9 osób się wstrzymało. Zatem stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię w sprawie… Przepraszam. Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię w sprawie projektu zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2023.

Przystępujemy do realizacji pkt 2 porządku. Proszę o przedstawienie wniosku dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności Wojciech Kaczmarczyk:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo przepraszam. Wracam jednak do porządku. Wiem, że to jest inspirujące, ale bardzo proszę pana dyrektora…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Bardzo proszę upomnieć pana koleżankę. Za to obywatele na ulicy dostają mandaty. To jest zagrożenie ruchu drogowego. Jeżeli macie państwo możliwość, to proszę zareagować.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Pani przewodnicząca, bardzo proszę, żeby pani zgłaszała się do zabrania głosu. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności Wojciech Kaczmarczyk:

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, mam zaszczyt przedstawić państwu propozycję zmiany planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, na rok 2023 i prosić Wysoką Komisję o przyjęcie pozytywnej uchwały w sprawie tej zmiany planu finansowego. Zmiana polega na dwóch elementach. Pierwsza rzecz to jest przyjęcie do planu finansowego kwoty 10 000 tys. zł z rezerwy budżetu państwa. Ta kwota miałaby zwiększyć budżet Narodowego Instytutu Wolności i być w całości przeznaczona na dotacje przekazywane dla organizacji pozarządowych w ramach programu NOWEFIO. Dzięki tej kwocie z rezerwy zostanie dofinansowanych dodatkowo w tym roku 185 projektów, które zostały zgłoszone do programu NOWEFIO. Łącznie, również dzięki tym środkom z rezerwy budżetu państwa, będą dofinansowane 382 projekty. To jest znaczące rzeczywiście zwiększenie i istotne wsparcie dla rozwoju trzeciego sektora w Polsce.

Drugi element tej zmiany, o której zaopiniowanie prosimy, polega na przesunięciu środków pomiędzy rozmaitymi kategoriami w planie finansowym. Dotyczącą one czterech programów realizowanych przez Narodowy Instytut Wolności, przede wszystkim w programie NOWEFIO. To jest zmniejszenie o 598 tys. kwoty wydatków bieżących oraz zwiększenie o 178 tys. środków na inwestycje i o 420 tys. środków na dotacje bieżące, na dotacje dla organizacji pozarządowych.

W ramach programu dla uniwersytetów ludowych prosimy o zmniejszenie o 3502 tys. środków bieżących i zwiększenie o taką samą kwotę 3502 tys. środków na wydatki inwestycyjne. Te środki w całości są przesunięte… polegają na przesunięciu pomiędzy wydatkami, które są ponoszone w ramach dotacji przez organizacje pozarządowe i wynikają z wniosków organizacji pozarządowych w trakcie realizacji projektów.

W programie wsparcie wolontariatu długoterminowego i systematycznego jest ta kwota 60 tys. zł, o której mówiliśmy przed chwilą, czyli zwiększenie… przekwalifikowanie właściwie środków z bieżących na inwestycyjne kwoty na produkcję materiałów promocyjnych dotyczących działalności wolontariuszy. Już wyjaśniam i odpowiadam na wcześniejsze pytanie pani poseł. Tu chodzi o prawa autorskie, czyli wydatki niematerialne i prawne, które w istocie nie są wydatkami bieżącymi.

I wreszcie, w ramach konkursu First to help, który realizuje Narodowy Instytut Wolności, jest zmniejszenie wydatków bieżących o 190 tys. zł i zwiększenie o taką samą kwotę wydatków inwestycyjnych, również o 190 tys. zł. Za tę kwotę w ramach środków z rezerwy budżetu państwa zostanie przygotowana taka kompleksowa strona internetowa, a właściwie wielofunkcyjny portal internetowy, na którym będą zgłaszane, gromadzone, przechowywane i wykorzystywane świadectwa zaangażowania polskich wolontariuszy w pomoc Ukrainie i uchodźcom w trzech kategoriach. To będą materiały pisane, zdjęcia i materiały wideo. One są zgłaszane, one będą zgłaszane przez uprawnione podmioty w ramach tego konkursu do Narodowego Instytutu Wolności do września w formule konkursowej. Następnie kapituła konkursu wybierze z tych prac te, które zostaną nagrodzone za tematykę poruszaną oraz za wysoką jakość i profesjonalizm w przygotowaniu tych materiałów. Nagrodzone osoby zostaną uhonorowane również na specjalnym wydarzeniu, które będzie przygotowane jesienią i zorganizowane przez Narodowy Instytut Wolności. To jednak, co jest najważniejsze w tym konkursie i czemu służyć ma również ta strona internetowa i ten wydatek inwestycyjny, to jest to, aby te materiały w dłuższej perspektywie czasu były udostępniane na przykład szkołom na zajęcia z edukacji obywatelskiej, żeby pokazywać wysiłek polskich wolontariuszy, ale również ratowników medycznych, funkcjonariuszy służb mundurowych, którzy z taką niebywałą determinacją w ubiegłym roku, w szczególności w tych pierwszych tygodniach i miesiącach wojny, ale to dzieje się cały czas, spieszyli z pomocą obywatelom Ukrainy, żeby tę pamięć o tych przykładach pomocy zachować i udostępniać właśnie w ramach edukacji obywatelskiej, ale również żeby one mogły być udostępniane na przykład pol-

skim placówkom dyplomatycznym czy instytutom kultury i polskim instytutom kultury mającym siedzibę za granicą promującym również swego rodzaju polską markę, jaką ten wolontariat pomocy w Ukrainie był i jest cały czas. Chodzi więc również o budowanie takiej naszej wartości, jaką jest polska solidarność i polski wolontariat w przestrzeni międzynarodowej. Bardzo dziękuję i proszę o przyjęcie pozytywnej opinii.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu dyrektorowi za przedstawienie tego wniosku. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Widzę zgłoszenie pani przewodniczącej Krystyny Skowrońskiej. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Po prezentacji tego wniosku mam pytania, po pierwsze, do rządu, do pana ministra, bo jest pozytywna opinia Ministra Finansów. Chciałabym zapytać, Jaki będzie stan rozdysponowania środków w tej części 16 po przekazaniu kwoty 10 000 tys. zł, która jest w tym projekcie uwzględniona? Mam również pytania do pana ministra, bo myślę, że opiniując ten wniosek, państwo zastanawialiście się między innymi nad stanem środków na początek roku. W stanie środków na początek roku są między innymi zobowiązania, które wynoszą 3600 tys. zł.

Jakiego rodzaju są to zobowiązania, bo tak naprawdę po zakończeniu roku zobowiązań, na które nie byłoby środków (tak z tego wynika), tego rodzaju zobowiązania nie powinny występować. Kwota 9572 tys., czyli łącznie jeszcze w innej pozycji dotyczącej kosztów realizacji zadań. Mają oczywiście pokrycie w części pokazanej, że będzie to dotacja. Jednak wydaje się, że realizacja tego rządowego programu, która jest założona do roku… Chcemy zapytać, ile łącznie od 2021 r. zostało przekazanych pieniędzy na realizację tego rządowego programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich . Państwo pokazujecie, że będzie to na zwiększenie kosztów. My mamy bardzo złe doświadczenie w zakresie przekazywania środków funduszom, programom po uważaniu. W tym przypadku mówię o przekazywaniu środków przez resort nauki i oświaty przez pana ministra Czarnka. W tym przypadku chcielibyśmy wiedzieć… podchodzimy do tego w ten sposób, że taka dotacja w tym okresie i zdecydowanie takie raczej dowolne… kto otrzymuje te granty? Ja poproszę od państwa, od pana dyrektora listę beneficjentów, jakie podmioty dostały, ile wniosków dzisiaj czeka, na ile państwo macie dodatkowych… i kto jest tą komisją, która rozpatruje wnioski? To jest tak przedstawione, wydaje nam się, że mimo wszystko mało precyzyjnie. Nie pokazujecie państwo niektórych… Mamy ogromne wątpliwości, a zatem w takim przypadku na pewno rzetelność rozpatrywania tego wniosku i przyglądania się wydatkom jest podwójnie uzasadniona, dlatego że na tym rynku przyznawania dotacji jest NCBiR, minister Czarnek i my widzimy, że one są uznaniowe i nie wszyscy mają dostęp do tego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, żebyśmy się trzymali tego konkretnego wniosku i do tego wniosku padło pytanie. Proszę pana ministra albo osobę wskazaną o krótką odpowiedź. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Sebastian Skuza:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o kwotę 10 000 tys. zł, to została ona przekazana z rezerwy z pozycji 44 jako zadania kontynuowane. Jeżeli chodzi o stan tej rezerwy, jaki jeszcze pozostaje, to jest to kwota – już sprawdzamy – około 860 mln. Na dzień dzisiejszy tyle jeszcze pozostaje środków niezaangażowanych tej rezerwie.

Co do kwestii zobowiązań, to myślę, że najwłaściwszy będzie tutaj po prostu odpowiedzialny za fundusz, niemniej jednak chciałbym zwrócić uwagę, że zobowiązanie nie jest niczym nadzwyczajnym, jeżeli to nie jest zobowiązanie wymagalne. Zobowiązania mogą przechodzić z roku na rok, tylko po prostu w tym momencie wchodzą w dług, gdy stają się zobowiązaniem wymagalnym, czyli są jak gdyby przeterminowane. Ale to jest niczym nadzwyczajnym, że wykazane jest zobowiązanie funduszu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję za wyjaśnienie. Bardzo proszę pana dyrektora w zakresie tego konkretnego wniosku.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności Wojciech Kaczmarczyk:

Panie przewodniczący, pani poseł, te 3600 tys. zł zobowiązań to są należności Narodowego Instytutu Wolności w stosunku do beneficjentów programów, najczęściej jeszcze tych programów Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, zobowiązania, które przez beneficjentów zostały nierozliczone jeszcze wobec Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej do rok 2017 i one są zobowiązaniem Narodowego Instytutu Wolności po stronie… to znaczy, naszych relacjach z budżetem państwa. Oczywiście w miarę możliwości, wydając decyzje administracyjne, tocząc postępowania administracyjne, staramy się te środki od beneficjentów wyegzekwować, natomiast oczywiście w planie finansowym musimy je uwzględnić jako zobowiązania wobec budżetu państwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję panu dyrektorowi. Czy są jeszcze uwagi i opinie? Nie widzę. Proponuję zatem przyjęcie przedmiotowej opinii. Jest wniosek o głosowanie. Zatem przystępujemy do głosowania opinii z druku nr 301.

„Opinia nr 301 Komisji Finansów Publicznych do przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, uchwalona na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r. rozpatrzyła wniosek dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z dnia 21 czerwca 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Przystępujemy zatem do głosowania. Kto jest za przyjęciem opinii w przedstawionym brzmieniu? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Oczekujemy na wyniki głosowania. Mamy wyniki.

W głosowaniu brały udział 34 osoby. Za 21, przeciw 10 osób, wstrzymały się 3 osoby. Stwierdzam zatem, że Komisja przyjęła opinię w sprawie projektu zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r. Dziękuję.

Przystępujemy do realizacji pkt 3 porządku dziennego. Proszę o przedstawienie wniosku Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r. Jednocześnie chciałem przywitać pana Wojciecha Skurkiewicza – sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witam pana ministra. Bardzo proszę pana komendanta o przedstawienie zmian w planie finansowym.

Zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej Krzysztof Hejduk:

Krzysztof Hejduk, zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym przedstawić wniosek o wydanie pozytywnej opinii w sprawie zmiany planu finansowego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej. Bardzo proszę Wysoką Komisję o wydanie pozytywnej opinii w sprawie zmian planu finansowego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej polegającej na zwiększeniu stanu funduszu na początku roku o kwotę 3587 tys. zł, zwiększeniu przychodów o kwotę per saldo 5124 tys. zł, zwiększeniu kosztów o kwotę per saldo 8711 tys. zł oraz przeniesieniu przychodów i kosztów między poszczególnymi pozycjami planu. Nadmieniam, że Minister Finansów wyraził zgodę na wykonanie przedmiotowych zmian w piśmie z dnia 19 czerwca 2023 r.

Wnioskowane przez dysponentów Funduszu Wspierania Państwowej Straży Pożarnej zmiany w planie obejmują, po pierwsze, wydatki inwestycyjne i modernizacyjne, które

zostaną przeznaczone na dofinansowanie zakupu samochodów pożarniczych i sprzętu specjalistycznego oraz modernizację i budowę obiektów Państwowej Straży Pożarnej, po drugie, wydatki bieżące jednostek Państwowej Straży Pożarnej, które dotyczą zakupu paliwa, materiałów pędnych, odzieży specjalnej, środków ochrony osobistej, sprzętu oraz wyposażenia dla jednostek organizacyjnych PSP, przeglądy samochodów i sprzętu PSP, remontów obiektów, wydatków związanych z organizacją szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej, w tym między innymi na usługi cateringowe, wynajem sal, naprawę i konserwację gaśnic, zakup artykułów papierniczych w zakresie zadań realizowanych w ramach nowelizacji ustawy budżetowej na 22 r. niewykorzystane środki przeznaczone na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem komend powiatowych i miejskich Państwowej Straży Pożarnej oraz remonty obiektów jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

Przedstawiając powyższe, uprzejmie proszę Wysoką Komisję o wydanie pozytywnej opinii w sprawie zmiany planu finansowego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na rok 2023 umożliwiającego dysponentom realizację planowanych przychodów i wydatków funduszu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu komendantowi. Przystępujemy do dyskusji. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w przedmiocie tego wniosku. Nie widzę. Zatem pozwolę sobie…

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Technicznie, panie przewodniczący, można poprosić osoby, które nie mówią, o wyłączenie mikrofonu, bo dlatego są sprzężenia.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Tak? Mamy jeszcze jakieś działania techniczne. Nie widzę osób, które chciałyby zabrać… Tam się świeci jeszcze jeden mikrofon. Nie wiem, czy można go wyłączyć…

Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli Anna Mach:

Panie przewodniczący, jeżeli mogę.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Tak?

Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Anna Mach:

Mikrofony się zawiesiły. One się świeciły, ale były wyłączone. Teraz pan je uruchamia, więc zaraz wszystko powinno być w porządku.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dobrze. Dziękuję za informację. W związku z tym pozwolę sobie odczytać opinię nr 302 Komisji Finansów Publicznych do komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej uchwalonej na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r.

„Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r. rozpatrzyła wniosek komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 21 czerwca 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych zgodnie z art. 29 ust. 9 i 12 ustawy o finansach publicznych pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tej opinii? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię w sprawie projektu zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r. Bardzo dziękuję tym gościom, którzy uczestniczyli w tych punktach.

Przystępujemy do realizacji pkt 4 porządku dziennego. Kontynuujemy rozpatrywanie wykonania budżetu w częściach należących do właściwości innych komisji. Posłowie członkowie Komisji Finansów Publicznych otrzymali informacje o wykonaniu budżetu

przygotowane przez dysponentów tych części, informacje Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wykonania budżetu w tych częściach budżetowych, a także opracowania Biura Analiz Sejmowych. Jednocześnie informuję, że wszystkie materiały, łącznie z materiałami przygotowanymi przez właściwe resorty i urzędy wraz informacjami NIK o wynikach kontroli, są dostępne w wersji elektronicznej na iPadach.

Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych – przypomnę – o sprawozdaniu z wykonania budżetu będzie się odbywało w następującej kolejności. W pkt 1 wystąpienie posła referenta, w pkt 2 wystąpienie koreferenta, wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, następnie pytania posłów, odpowiedzi przedstawicieli dysponentów tych części budżetowych oraz dyskusja.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Bardzo proszę przedstawiciela Komisji, pana posła Zdzisława Sipierę o zreferowanie, oczywiście syntetyczne, opinii Komisji. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie i panowie, zostałem przez Komisję upoważniony do przedstawienia opinii, którą Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych dla Komisji Finansów Publicznych przyjęła w dniu 20 czerwca tego roku.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych na swoim posiedzeniu 20 czerwca 2023 r. rozpatrywała sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk 3471) w częściach: część budżetowa 16 – to jest Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, agencje wykonawcze: Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, następnie instytucji gospodarki budżetowej Centrum Obsługi Administracji Rządowej, następnie państwowych funduszy celowych: Funduszu Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Funduszu Zapasów Interwencyjnych, Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego oraz państwowych osób prawnych: Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego, Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka, Instytutu Europy Środkowej i Polskiego Instytutu Ekonomicznego, 6) dotacji celowych i podmiotowych, 7) części budżetowej 83, konkretnie rezerw celowych w poz. 18, 20, 48, 64, 75 i 80, 8) części budżetowej 42 – Sprawy wewnętrzne, następnie 9) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów, w tym przede wszystkim bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, 10) państwowych funduszy celowych: Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, Funduszu Wsparcia Policji, Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego, Funduszu Wsparcia Straży Granicznej, Funduszu Rekompensacyjnego, 11) instytucji gospodarki budżetowej: Centrum Usług Logistycznych, 12) części budżetowej 17 – Administracja publiczna, 13) części budżetowej 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w pozycjach 4, 9, 13, 14, 22 i 35, części budżetowej 75 – Rządowe Centrum Legislacji, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów w zakresie administracji publicznej i wreszcie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego objętych ustawami w części 85 – Budżety wojewodów.

Komisja na swoim posiedzeniu, rozpatrując sprawozdanie z wykonania budżetu państwa, zapoznała się z przedłożonymi dokumentami, wysłuchała informacji przedstawicieli dysponentów części budżetowych oraz Najwyższej Izby Kontroli. Po przeprowadzonej dyskusji Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu państwa w zakresie powyższych części i wnosi o przyjęcie sprawozdania z jego realizacji w roku 2022.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

I teraz chyba ta część… Koreferat.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo proszę, teraz część szczegółowa.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Tak, bardziej jako koreferent. Szanowni państwo, przestawiłem ogólne informacje, co było przedmiotem dość dużego analizowania budżetu, bo to przede wszystkim dwie części budżetu, które są pod kontrolą Prezesa Rady Ministrów Premiera, czyli KPRM, oraz wydatki, które są w zdecydowanej większości pod kontrolą Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, ponad 30 mld wydatków. Z tych analiz i z tych sprawozdań wynika jedno, że te wydatki były wykonywane celowo, rzeczowo i absolutnie z przemyśleniem tych wydatków.

Efekty są takie, że wszystkie te sprawozdania, które ocenialiśmy, są pozytywnie oceniane, natomiast – tutaj jest jedno zastrzeżenie, które muszę powiedzieć bardzo wyraźnie – są części, które Najwyższa Izba Kontroli opiniuje w formie opisowej, czyli unika tej wersji pozytywnej, chociaż wszystkie części składowe w zdecydowanej większości, w ponad 99% są pozytywne, zwracając uwagę na pewne nieścisłości – taka jest rola organów kontrolujących – ale proszę państwa, powiem tak, to są tak drobne uwagi, że gdyby przyjąć taką formułę, to jako osoba, która pełniła wiele funkcji na niższym szczeblu samorządowym, sądzę, że w Polsce żaden organ samorządu terytorialnego nie otrzymałby pozytywnej opinii RIO o wykonaniu budżetu, gdyby taką miarę przyjąć, jaką w tej chwili NIK ocenia wykonanie budżetu państwa właśnie w tych częściach. To jest proszę państwa, niestety, bardzo niedobry trend. Zresztą teraz na to bardzo mocno powołuje się opozycja, że niby budżet jest wykonany dobrze, ale jest opinia NIK. Jeżeli to jest droga i ścieżka, którą NIK będzie podążał, jak mówię, choć do tego powołana, zwraca uwagę na przykład, jeżeli budżet ma 28 mld, do 75 tys. zł i to jest podstawą części opisowej, a nie pozytywnej, to po prostu naprawdę moim zdaniem to jest kierunek bardzo, bardzo niedobry. Natomiast z całą odpowiedzialnością – to zresztą również Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych w swoim stanowisku jednoznacznie oceniła – to było dobre wykonanie i właściwe wykonanie. Te środki, szczególnie że w tej części jest ogromna ilość funduszy, tych właśnie spraw, które dotykają państwa polskiego, bo to jest kwestia tej sfery, którą zawiaduje premier, i jednocześnie spraw bezpieczeństwa wewnętrznego, którym zawiaduje minister spraw wewnętrznych i administracji, są bardzo pozytywnie wykonywane. Dlatego nie jest to dobrą praktyką – zaczyna się ta praktyka, że drobne błędy są decydujące w ocenie wykonania tego budżetu przez dwa bardzo ważne ośrodki władzy w Polsce. Dlatego też jako poseł, który ocenia tę sprawę, chciałbym zwrócić na to uwagę, bo to jest moim zdaniem bardzo ważny punkt, który zresztą będzie przejawiał się we wszystkich moich… zresztą wczoraj już się przejawiał i dzisiaj również będzie się przejawiał w naszej dyskusji o wykonaniu budżetu, bo jak ktoś czyta – dokładnie można czytać wszystkie dokumenty – że naprawdę wykonanie jest pozytywne, bardzo dobre i na końcu są wyjęte te drobne sprawy i one właśnie decydują o roli tej wagi, którą ma w tym momencie organ, który to ocenia, i one przeważają i na przykład właśnie zamiast mówić o tej ocenie pozytywnej, na którą absolutnie i KPRM, i MSWiA zasłużyło, przechodzą na opinie opisową. Pozostałe tam, gdzie nie ma tej siły rażenia, jak na przykład budżety wojewodów, RCL, jak wyznania religijne i jak administracja publiczna, tam oczywiście jest pozytywna ocena, bo tam naprawdę nie było się do czego, jak ładnie mówią młodzi, już przyczepić. Tam więc jest to już odpuszczone, ale tam gdzie jest ta większa siła rażenia, bo są większe pieniądze i większe znaczenie, jest właśnie ta ocena opisowa.

Dlatego, panie przewodniczący, zwracam na to uwagę, natomiast absolutnie podkreślam, również Komisja Administracji, że ten budżet naprawdę jest wykonany bardzo dobrze i organy, które za to odpowiadają, wykorzystują środki publiczne w bardzo dobry sposób, żeby po pierwsze, prowadzić państwowe sprawy w odpowiednim kierunku, a jednocześnie te, które odpowiadają za część bezpieczeństwa wewnętrznego, są bardzo dobrze wykorzystywane. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu przewodniczącemu za zreferowanie opinii Komisji oraz za przedstawienie koreferatu. Teraz proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie wyników kontroli wykonania budżetu tej części. Bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Anna Mach:

Dzień Dobry. Anna Mach, wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Anna Mach. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, przedstawię opinię NIK odnośnie do części 42, a koleżanka z Departamentu Administracji Publicznej odniesie się do części 16, 43 i…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dobrze. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Anna Mach:

Na początku chciałabym zauważyć, że w kontroli wykonania budżetu państwa Najwyższa Izba Kontroli stosuje trzy oceny – pozytywną i negatywną, natomiast ocena opisowa jest stosowana w sytuacji, kiedy nie zostały spełnione kryteria dla oceny pozytywnej bądź negatywnej. W przypadku części 42 ocena jest w formie opisowej. Spośród 8 jednostek objętych kontrolą w tej części 3 otrzymały ocenę pozytywną – dotyczyło to Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz komend wojewódzkich Policji w Bydgoszczy i w Gdańsku – natomiast w formie opisowej dokonano oceny Komendy Głównej Policji i Służby Ochrony Państwa, a także komend wojewódzkich policji w Olsztynie, Łodzi i z siedzibą w Radomiu.

Główne uwagi Najwyższej Izby Kontroli w zakresie części 42 dotyczą tego, że podobnie jak w roku poprzednim, stwierdzono bardzo istotne niedoszacowanie limitów wydatków w ustawie budżetowej na 2022 r. względem potrzeb finansowych formacji podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji realizujących zadania zapewnienia bezpieczeństwa publicznego. Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że przyznane przez Ministra Finansów limity wydatków zostały osiągnięte w niektórych rozdziałach klasyfikacji budżetowej już w trakcie roku budżetowego. Takim na przykład bardzo znacznym przypadkiem jest Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, gdzie wydatki na świadczenia pieniężne zaopatrzenia emerytalnego… tam zaangażowanie w styczniu 2022 r. wyniosło już 88,7%. Tak samo w przypadku wydatków bieżących policji, gdzie w styczniu zaangażowanie w rozdziałach 75401-75405 wyniosło już ponad 71%. Stwierdzono, że jednostki policji miały możliwość płynnej realizacji wydatków jedynie do końca lipca 2022 r. Podobnie było z Centrum Personalizacji Dokumentów, gdzie zaangażowanie w rozdziale 75070 w kwietniu wyniosło już 78%, a już od października było ponad stuprocentowe. Pomimo, że Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji a także Komendant Główny Policji podejmowali działania celem zapewnienia środków na bieżące funkcjonowanie tych jednostek, nie zapobiegło to jednakże powstaniu zobowiązań wymagalnych w jednostkach podległych w łącznej kwocie ponad 90 000 tys. zł. Należy również zauważyć, że wiąże się to z takimi nieprawidłowościami jak zaciąganie zobowiązań przekraczających plany finansowe, nieterminowe regulowanie zobowiązań oraz płatność odsetek.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli możliwość dokonania pełnej oceny sytuacji finansowej jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji była bardzo ograniczona z uwagi na rozproszenie źródeł finansowania i zaburzenie zasady przejrzystości finansów publicznych, ponieważ rok 2022 był kolejnym rokiem, w którym wystąpiła konieczność zasilania budżetów jednostek podległych, w szczególności Policji środkami z rezerw celowych, środkami z rezerwy ogólnej, a także z finansowania z innych źródeł, między innymi funduszu wsparcia. Wskazuje to na taką tendencję ustawowego rozszerzania zakresu działań finansowanych z Funduszu Wsparcia Policji, natomiast zdaniem NIK wykorzystywanie środków funduszy celowych tak naprawdę oznacza zmianę sposobu finansowania zadań publicznych skutkującą tym, że wydatki dokonywane są poza rachunkiem dochodów i wydatków budżetu państwa.

W związku z tym Najwyższa Izba Kontroli zwróciła się do Ministra Finansów, aby ze względu na taki systemowy i powtarzający się charakter tego zjawiska podjął działania w celu uproszczenia tego systemu finansowania, zgodnie z zasadą określoną w art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tak aby te jednostki mogły pokrywać swoje wydatki bezpośrednio z budżetu państwa. Wskazujemy również na konieczność dokonania takich systemowych dogłębnych analiz procesów planowania i szacowania potrzeb jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Kontrolą objęliśmy również Fundusz Wsparcia Policji. Ocena również jest opisowa przede wszystkim z uwagi na negatywną ocenę sprawozdawczości dysponenta funduszu centralnego. Wynikało to z zawyżenia kosztów wykazywanych w tym funduszu o ponad 1 mld zł, co wynikało głównie, czy również z pewnej ograniczonej funkcjonalności systemu Trezor, który nie pozwalał przelewów redystrybucyjnych ująć w takich sprawozdaniach jednokrotnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Przystępujemy do dyskusji.

Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Anna Mach:

Przepraszam, czy…

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Agnieszka Bernaś-Coşkun:

Jeszcze kolejne części. Agnieszka Bernaś-Coşkun, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Najwyższej Izbie Kontroli.

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, Departament Administracji Publicznej przeprowadził kontrolę w części 16, 43 i 75. Jeżeli chodzi o części 16, kontrolą objęte zostały trzy jednostki – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów oraz dwa instytuty: Instytut Strat Wojennych im. Jana Karskiego oraz Instytut Pokolenia.

W wyniku kontroli sformułowano ocenę opisową, na którą złożyły się oceny cząstkowe w postaci oceny opisowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz dwie oceny negatywne w obu instytutach. Na ocenę opisową w kancelarii złożyły się między innymi nieprawidłowości polegające na niezatwierdzeniu przez dysponenta części 16 rozliczenia 5 dotacji na kwotę ponad 21 000 tys. zł w terminie określonym w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych; niepodjęciu przez KPRM niezwłocznych działań w celu wyegzekwowania sprawozdania z realizacji zadania publicznego, na które udzielono dotacji celowej; nieudokumentowaniu przeprowadzenia badania rynku w przypadku wszystkich 337 zleceń, co było niezgodne z wewnętrznymi procedurami; dokonaniu przez KPRM wyboru wykonawców na zakup czasu antenowego w stacjach radiowych, co było działaniem nierzetelnym; zleceniu Centrum Obsługi Administracji Rządowej realizacji usług przed zawarciem umów w formie pisemnej, a także zlecenie realizacji usług na zmienionych warunkach przed podpisaniem aneksów do tych umów, co również było działaniem nierzetelnym; niedokonaniu blokady niewykorzystanych środków, co również było działaniem nierzetelnym; niezapewnieniu przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów Instytutowi Strat Wojennych oraz Instytutowi Pokolenia środków niezbędnych do realizacji zadań statutowych w pierwszych miesiącach ich funkcjonowania; nieterminowym zamknięciu ksiąg rachunkowych części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, za 2021 r.

Szanowni państwo, po kontroli NIK sformułowała 9 wniosków pokontrolnych do szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Obecnie oczekujemy na informacje KPRM w zakresie realizacji wniosków. Natomiast w odniesieniu do ustaleń w obu instytutach, gdzie stwierdzono istotne nieprawidłowości, zwróciliśmy się do Prezesa Rady Ministrów – podobnie, jak w latach poprzednich w związku z kontrolami w podmiotach nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów – jako do organu nadzorującego o zapewnienie działań nadzorczych ukierunkowanych na eliminowanie stwierdzonych w tych jednostkach nieprawidłowości. NIK zwróciła uwagę na zasadność wzmożenia nadzoru również w odniesieniu do kolejnych objętych tegoroczną kontrolą podmiotów, w których NIK stwierdziła istotne nieprawidłowości.

Jeżeli chodzi o część 43, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne. Kontrola wykazała, że wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środków publicznych określonych w ustawie o finansach publicznych na zadania służące realizacji celów jednostki. W wyniku szczegółowego badania prawidłowości realizacji wydatków budżetu państwa stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z przepisami, z planem finansowym oraz z zawartymi umowami. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Stwierdzone zostały nieprawidłowości, które polegały na niedokonywaniu blokad niewykorzystanych środków; niedokonywaniu rzetelnej analizy wniosków o udzielenie dotacji na zadania realizowane w obiektach, w których dotowany podmiot prowadził komercyjną działalność gospodarczą; nieegzekwowaniu od wnioskodawców kompletnych danych wniosku o udzielenie dotacji i niewyegzekwowanie od podmiotu, któremu udzielono dotacji; przedstawienia formularza wymaganego przez ministra. Zgodnie jednak z przyjętymi przez NIK kryteriami oceny, stwierdzone nieprawidłowości nie spowodowały jej obniżenia.

W odniesieniu do sprawozdań finansowych NIK pozytywnie zaopiniowała prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych za 2022 r. W związku ze stwierdzeniem wyżej wymienionych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli sformułowała 4 wnioski pokontrolne. Minister poinformował o rozpoczęciu ich realizacji.

W odniesieniu do części 73 – Rządowe Centrum Legislacji, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. tej części. Szczegółowe badanie próby wydatków wykazało, że dokonywano ich również zgodnie z planem finansowym oraz umowami na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała również roczne sprawozdania budżetowe za 2022 rok oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za czwarty kwartał 2022 r. Zostały one sporządzone terminowo i prawidłowo na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję paniom dyrektorkom za przedstawienie wyników kontroli. Proszę państwa, przypomnę tylko przed rozpoczęciem dyskusji, że Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, rozpatrując sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za 2022 r., zapoznała się ze wszystkimi przedłożonymi dokumentami, wysłuchała informacji przedstawicieli dysponentów tych części oraz Najwyższej Izby Kontroli. Po przeprowadzeniu dyskusji Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w przedstawionych częściach budżetowych. Przystępujemy, proszę państwa, do dyskusji. Kto z pań i panów posłów chce zabrać głos? Zgłosiła się… Pan poseł Urbaniak. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja może zacznę od rzeczy najważniejszej. Zebraliśmy się tutaj po to, żeby oceniać wykonanie części budżetowych budżetu państwa, a nie po to, żeby oceniać jakość pracy NIK. To chyba nie to zadanie. W sprawach zasadniczych, bo myślę, że ta wypowiedź była zupełnie niepotrzebna, chcę zwrócić uwagę kolejny raz koleżankom i kolegom z PiS, że w dekalogu jest napisane „nie kradnij”, a nie „nie kradnij powyżej 100 zł”.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo proszę pana posła, żeby pan wypowiadał się merytorycznie, a nie jakieś swoje takie dykteryjki. Bardzo proszę.

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Panie przewodniczący, jak pan to nazywa dykteryjkami, to dykteryjkami. Ja mam wystawioną piłkę przez pana referenta i koreferenta, który zamiast mówić o budżecie, mówił o tym, że nieprawidłowości są mało znaczące, niewielkie. Co innego słyszałem w wypowiedzi przedstawicieli NIK. Nie są to części budżetowe, które zostały perfekcyjnie wykonane. Mam prawo swobody wypowiedzi, jeśli chodzi o tę dyskusję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Jeśli chodzi jednak o formę, to prosiłbym, żeby ona jednak mieściła się w standardach parlamentarnych.

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Pan poseł zajął dużo czasu swoimi wypowiedziami – nie powiem „dykteryjkami" – na temat tego, co jest ważne i jakie nieprawidłowości od którego momentu mają wpływ na ocenę, a od którego nie mają. My rozmawiamy o budżecie państwa. To są publiczne pieniądze i nieprawidłowości w ich wydatkowaniu są – nie wiem, jakiego słowa użyć – wykroczeniem niezależnie od wysokości kwoty, jakiej dotyczą. Jeszcze raz powtarzam „nie kradnij", a nie „nie kradnij powyżej 100 zł". A mamy do czynienia z bardzo ciekawymi częściami budżetowymi, bo mnie bardzo boli taka sytuacja, kiedy omawiamy wykonanie budżetu roku 2022, kiedy średnioroczna inflacja wynosiła 14,4%, a koszty utrzymania gospodarstwa domowego nieproporcjonalnie wyższe niż średnioroczna inflacja, i na ten rok 22 nie kto inny jak prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki zaproponował wzrost funduszu wynagrodzeń w jednostkach administracji centralnej na poziomie 4,4%. Miły, ale przy inflacji średniorocznej 14,4% to dużo za mało. Gdzie to zauważono? Zauważono w KPRM, bo tam wzrost wynagrodzeń pracowników przekroczył 20%. Mi się wydaje, że to kolejny przykład tego zupełnego odwrócenia zasady, że jak się stosuje pewne reguły, to zaczyna się od siebie. Jest to sytuacja niedopuszczalna, że premier ograniczył wzrost wynagrodzeń urzędników w całym państwie, a swoim urzędnikom, bezpośrednio zatrudnionym KPRM, wielokrotnie, bo to jest prawie 5 razy więcej, podniósł wynagrodzenia. To są wynagrodzenia pracowników, a nie kadry kierowniczej, której wynagrodzenia wzrosły o wiele więcej, jak pan przewodniczący i państwo dobrze wiecie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Staram się, aby była możliwość pełnych wypowiedzi, ale jako prowadzący posiedzenie Komisji pragnę panu posłowi zwrócić uwagę. Jeżeli publicznie oskarża się kogoś o kradzież, to trzeba to udowodnić i, korzystając ze swoich uprawnień, zgłosić tę kradzież do organów ścigania. Bardzo dziękuję. Zatem proszę o zabranie głosu…

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Szkoda, że pan przewodniczący nie zgłosił…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Ale nie oddałem panu głosu. Proszę zachowywać standardy. Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska prosiła o kolejny głos.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Pytałam, kto jest reprezentantem dysponenta części budżetowej 16, między innymi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, bo będę miała pytanie. Najpierw wstęp. Nie zgadzamy się z panem Sipierą ani z panem przewodniczącym Szlachtą w zakresie opinii Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych dotyczącej wykonania tych części budżetowych. Dlaczego? W głosowaniu można ustalić taki wynik, jaki sobie państwo zechcecie. Chciałabym panu przewodniczącemu zadedykować wystąpienie Najwyższej Izby Kontroli dotyczące części 16, ale po kolei.

W części 42 – Sprawy wewnętrzne, ogromnie bulwersuje sposób planowania. Jeżeli nie potrafimy albo jeżeli minister finansów przyjmuje takie założenie, że potem w środku roku brakuje między innymi środków na wydatki zakładu emerytalnego MSWiA, na modernizację, na wydatki Policji w częściach rezerw dotyczących lipca, to coś leży, jest jakaś nieprawidłowość w zakresie planowania resortu. Ja nie mam uwag do ministra finansów w tym zakresie, bo on przyjmuje to, co przedkładają poszczególni dysponenci części budżetowych. Jednak to planowanie w kontekście opinii Najwyższej Izby Kontroli było nieprawidłowe.

Wskazanie zobowiązań wymagalnych, sposobu finansowania, sposobu planowania. Chciałabym usłyszeć, bo one były nieprawidłowe… zasypujemy w trakcie roku budżetowego poszczególnymi rezerwami. Do ministra finansów – czy w kontekście uwag zgłoszonych w wyniku badania wykonania budżetu na rok 2022 podobne sytuacje nie powtórzą

się? Dla nas, jeżeli mówimy o zabezpieczeniu wydatków na część Sprawy wewnętrzne, Policję, Państwową Straż Pożarną, to są rzeczy niezwykle ważne. To są rzeczy niezwykle ważne, bo one mówią o naszym bezpieczeństwie. W tym zakresie sposób planowania powinien być taki, że jeżeli są wydatki, to jest specjalna rezerwa, jeżeli pojawiają się błędy. W zakresie błędów do ministra finansów z ogromną prośbą, aby takiego rodzaju sposób planowania się nie powtarzał. Rozumiemy, że… Rozpatrywaliśmy dzisiaj Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej. Jeśli chodzi o Fundusz Wsparcia Policji, to mamy inny tryb. Przez lata nie mogliśmy się dopracować, żeby Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej szedł w podobnym trybie jak Fundusz Wsparcia Policji. To uwagi do tych części.

Teraz pan przewodniczący pokazuje mi opinię. Przecież my doskonale wiemy, jak dzisiaj wygląda podział w parlamencie. Państwo próbujecie, choćby były nie wiadomo jakie uwagi, powiedzieć, że jest wszystko w porządku, a tak nie jest. Ja bym chciała, żeby pan przewodniczący i państwo koleżeństwo z Prawa i Sprawiedliwości wnikliwie zapoznali się z tą opinią o wykonaniu części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Podtrzymując wystąpienie pana posła Urbaniaka, będę mówiła może inaczej. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – 123 mln. Minister Czarnek – nieprawidłowości 100 mln i wnioski do prokuratury. Zatem do pana posła Sipiery jako referenta i koreferenta – nie możemy powiedzieć, że mamy przyzwolenie, jeżeli w tym raporcie i w tej części wstępnej pokazują się informacje, że Kancelaria Prezesa Rady Ministrów nie stosuje ustawy o zamówieniach publicznych i – granty – dysponuje środkami bez specjalnych procedur, które przyjęto w parlamencie. W każdym samorządzie, jeżeli nie są stosowane przepisy ustawy o zamówieniach publicznych, są z tego tytułu wagi i Najwyższa Izba Kontroli przychodzi i trzeba poprawić swoje działania. Takich naruszeń jest bardzo wiele. Nie możemy przechodzić nad tym do porządku dziennego, bo przypomnę, państwo nigdy nie zwrócili się, że stracono 230 000 tys. zł na polskie szwalnie, na maseczki, na respiratory i inne. Podchodzicie państwo do marnowania pieniędzy publicznych bardzo obcesowo. Zatem niezatwierdzenie przez dysponenta 5 delegacji na łączną kwotę 21 mln. Są pieniądze? 21 mln…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo przepraszam panią przewodniczącą.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie rozumiem.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo przepraszam, jako przewodniczący mam prawo zabrania głosu w każdej chwili. Proszę państwa, wczoraj odbyły się posiedzenia Komisji Finansów Publicznych i z powodu przeciągających się wystąpień posłów jedna z Komisji nie mogła się odbyć ze względu na nałożenie się terminów. O godzinie 12.00 mamy kolejne posiedzenie Komisji z udziałem gości zewnętrznych. Jeżeli nasze posiedzenie Komisji będzie polegało na cytowaniu spraw omówionych już przez Najwyższą Izbę Kontroli, bo pani przewodnicząca czyta fragmenty opinii NIK, to nasze spotkanie nie zakończy się w przewidzianym czasie. Przyjęliśmy taką otwartą formułę, że panie i panowie posłowie mogą swobodnie się wypowiadać i zawsze tak jest, ale chciałbym, żeby wypowiedzi były zwarte i dotyczyły jakiś nowych elementów. Przecież nie będzie każdy poseł czytał fragmentów opinii Najwyższej Izby Kontroli, bo to jest działanie destrukcyjne. Bardzo serdecznie panią przewodniczącą proszę, żeby pomogła w sprawnym przebiegu posiedzenia Komisji Finansów, żeby wnosiła nowe uwagi do omawianych części, a nie czytała fragmentów opinii Najwyższej Izby Kontroli, bo każdy poseł ma tę opinię przed sobą. Bardzo panią proszę serdecznie, żeby pani wypowiedziała swoje konkluzje do tych części, żebyśmy mogli dokończyć ich omawianie w przewidzianym czasie i żeby kolejne posiedzenia odbyły się bez tej zwłoki, bo źle wygląda funkcjonowanie Komisji, jeżeli zaproszeni goście czekają godzinę przed salą godzinę. Bardzo panią przewodniczącą proszę o tę dyscyplinę czasową.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ogłosił pan…. Wczoraj panie przewodniczący, pracowaliśmy i ja byłam tutaj. Chcę powiedzieć, że rozpoczęło się od uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli dotyczącej absolutorium dla Rady Ministrów w zakresie przeprowadzonych kontroli. Sądzę, że pan przewodniczący nie czytał. Sądzę, że poseł koreferent czy referent ani pan przewodniczący nie zapoznali się szczegółowo z informacjami, które przedstawiła Najwyższa Izba Kontroli, bo niestety państwo mówicie… Pytam się… mogę się zapytać pana, czy dotacja i brak przedłożenia sprawozdania na 200 tys. z otrzymanej dotacji, to jest rzecz, która powinna być realizowana? 95 tys. zł – nieudokumentowanie przeprowadzenia badania rynku w przypadku 337 zleceń na kwotę 95 tys. Badamy rynek, nie ma zleceń, wydajemy, 95 tys. zł. KPRM, wyboru wykonawców czasu antenowego, czyli zlecamy sobie…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Przepraszam panią przewodniczącą. Pani konsekwentnie czyta fragmenty opinii Najwyższej Izby Kontroli…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Posługuję się nimi.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

…i dokonuje pani jeszcze egzegezy wystąpień innych posłów. To jest praktyką, delikatnie mówiąc, nieelegancką. Jeszcze raz bardzo panią proszę, bo wprowadzę rygor czasowy wystąpień, aby Komisja przebiegała sprawnie. Bardzo panią proszę. Proszę o konkluzję swojego wystąpienia.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Jest pan nieelegancki.

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Panie przewodniczący, proszę o głos w sprawie formalnej.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Pani przewodnicząca skończy i oddam panu…

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

W sprawie formalnej, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Jak skończy pani przewodnicząca,…

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Może 5 minut przerwy? Zdaje się, że musi pan ochłonąć.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Proszę pana, ja bardzo pana proszę, żeby pan zachowywał standardy i nie przerywał posiedzenia. Pani przewodnicząca ma głos.

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Panie przewodniczący, pan uniemożliwia debatę. Jak pan może powiedzieć, że poseł nie ma prawa odnosić się do wypowiedzi innych posłów? To jest podstawa naszej pracy.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Nie udzieliłem panu głosu. Jeszcze raz pana ostrzegam, że wykluczę pana z posiedzenia, bo pan zakłóca pracę.

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Ma pan coś więcej do powiedzenia poza tym, że nie udzielił mi pan głosu?

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Pani przewodnicząca ma głos. Nie udzieliłem panu głosu i po raz drugi zwracam panu uwagę.

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Panie przewodniczący, najwyższa pora, żeby pan ochłonął.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Już trzeci raz zwracam panu uwagę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Panie przewodniczący, myślę że pan jest dzisiaj bardzo mocno podenerwowany. Jeżeli pan potrzebuje przerwy, to ja również o nią wniosę. Ale kontynuując, jeżeli państwo w KPRM wydatkujecie 19,5 mln zł środków na wynagrodzenia bezosobowe bez dowodów księgowych, to proszę powiedzieć mi, to jest takie wynoszenie, jak z CBA wyniesiono 10 mln zł. Dokonywanie wydatków bez zastosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych. Ustalanie wynagrodzeń pracowników niezgodnie z przepisami. Przyznawanie im innych świadczeń związanych z pracą bez obowiązujących przepisów. Przyznawanie dodatków specjalnych, premii regulaminowej, świadczenia… dokonywanie podziału zamówień na dostawę sprzętu, żeby omijać naruszenie ustawy o zamówieniach publicznych. Jest 9 wniosków pokontrolnych.

Chcę powiedzieć tak, że jeżeli od kogoś mielibyśmy wymagać, to ten przykład idzie z góry. Jeżeli mamy tyle naruszeń w takiej niewielkiej części wydatków budżetu, to proszę zobaczyć, ile może być tolerowane? Państwo na to przyznacie, tak jak przyzwoliliście państwo na NCBiR, tak jak przyzwoliliście państwo na inne wydatki i dlatego mamy prawo zderzyć... Panu przewodniczącemu dedykuję, żeby pan nie był dzisiaj nerwowy, bo my mamy prawo o budżecie… Jeżeli mamy zaplanować… i my jesteśmy tutaj. Zapoznaliśmy się z tymi wszystkimi materiałami. W sprawie niektórych nie zabieramy głosu. Tak było. Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej – nie zabierałam głosu. Proszę więc zrozumieć, emocje są po państwa stronie, dlatego że tak dużo jest błędów, których wcześniej nigdy nie było. Nigdy nie było. Wiem, o czym mówię, bo jest to dwudziesty któryś budżet, który rozpatrujemy, i nigdy nie było takich emocji, w jakich państwo dzisiaj mówicie. Nieprawidłowości są duże i na pewno w przypadku tej części nie można nad tym przejść… i pomimo opinii, jaką sformułowała Komisja czy pan poseł koreferent, nasz klub będzie miał odmienne zdanie, bo w tej części z tymi błędami nie można zaopiniować pozytywnie wykonania części budżetu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze… Pan przewodniczący Zdzisław Sipiera, bardzo proszę.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Bardzo dziękuję. Widać jednak, że moje wystąpienie było w punkt i ono właśnie obudziło te demony, które się tutaj na tej sali pokazują. Pani przewodnicząca, przecież nikt nie podważa tego, co NIK napisała w swoim protokole. Jeżeli pani mi zarzuca, że jako osoba, która pełniła funkcje i przeszła dziesiątki kontroli NIK-owskich i tak dalej i że ja nie umiem czytać, to oczywiście bardzo przepraszam, ma pani do tego prawo, ale proszę również wziąć pod uwagę, że jednak ktoś czyta. Ja staram się czytać…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Mówiłam do pana przewodniczącego Szlachty. To nie było adresowane do pana.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Nie, pani mówiła również do mnie, pani przewodnicząca. Dokładnie tak. To można potwierdzić. Dlatego podkreślam w dalszym ciągu, że to nie jest kwestia braku uwag. Przecież na tym to polega, że NIK kontrolując tak ogromne wydatki budżetu państwa – to jest przecież ogromna kwota środków finansowych – zwraca uwagę na te elementy, które trzeba poprawić. Natomiast jeżeli pan poseł – rozumiem, że to jest deklaracja klubowa, czyli w tym momencie będzie to cała polityka, a nie merytoryka – zaczyna od złodziejstwa, od kradzieży, to chcę przypomnieć panu posłowi, że nawet Kodeks karny zakłada, że są pewne półki, które się zakłada jako kradzież, a są takie – jako wykroczenie. Nawet państwo polskie w swoim prawie zakłada, że kradzież jest od pewnych kwot, tak? Natomiast państwo macie… Przepraszam. Po pierwsze, zawsze państwo mówiliście, że winę trzeba udowodnić, a nie ogłaszać, bo to państwo ogłaszacie, a poza tym właśnie zwróciłem uwagę, że w sytuacji analizy budżetu państwa, którą robiliśmy na Komisji Administracji, takich emocji, jak państwo dzisiaj – pani przewodnicząca i pan poseł, nie było. Widocznie teraz jest zapotrzebowanie, żeby robić taką atmosferę, że są sami

złodzieje, że są sami oszuści, kradną i tak dalej. I to jest jak gdyby najważniejsza kwestia z wykonania budżetu państwa. A tam, gdzie jest naprawdę wykonana gigantyczna praca w ramach bezpieczeństwa i zabezpieczenia funkcjonowania państwa nie ma słowa, bo to jest oczywiste. Nie, proszę państwa, to jest ważenie, dlatego specjalnie zwróciłem uwagę, że tu jest ważenie tych spraw, a ja sądzę, że każdy dysponent środków finansowych po kontroli NIK wyciąga wnioski. Natomiast proszę nie robić takiego zamętu, że państwo jest bez kontroli, nikt tym nie dowodzi i jest tragedia. Zwróciłem uwagę na to, że gdyby tak stosować, jak w tej chwili NIK, po aptekarsku, że waga trzydziestu paru miliardów i tam jest 70 tys., to naprawdę żaden samorząd w Polsce nie otrzymałby pozytywnej opinii RIO na temat wykonania budżetu. To jest już po prostu szukanie dziury w całym. A jeżeli tam jest przestępstwo, to przecież macie państwo absolutnie prawo skierowania sprawy do prokuratury, a nie słyszałem, żeby sprawy były kierowanie do prokuratury. Czyli to jest jedna kwestia opinii.

A teraz zauważyłem jeszcze jedną sprawę. NIK zauważa w swoim protokole, że pewne rzeczy są źle planowane. Ja bardzo przepraszam, to jest trochę inna chyba rola, bo to jest badanie wykonania budżetu. Ja rozumiem, że NIK posiada swoje horyzonty, ale naprawdę ja byłem z sporach, nawet miałem jedną wygraną sprawę z NIK jeszcze w dawnych czasach. Nie pozwoliłem sobie na to, żeby jakiś urzędnik, bo to również jest urzędnik, kontrolując pewne rzeczy, prezentował swoje wizje. To jest instytucja państwowa i powinna się trzymać ram prawnych, a nie wchodzić w politykę i wchodzić właśnie w zagadnienia współpracy i pomocy opozycji w tym, żeby dowalać rządowi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Są.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Pani poseł Krystyna Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Po wystąpieniu pana posła Sipiery, Najwyższa Izba Kontroli jest organem konstytucyjnym i ma prawo kontrolować. Myślę, że co do tego będziemy zgodni. Po drugie, jeżeli jest złe planowanie i brakuje środków, to Najwyższa Izba Kontroli ma prawo pokazać taką rzecz. Co chciałby pan powiedzieć? Że miałoby braknąć pieniędzy w pewnym okresie? Zwraca uwagę, że powinno być inne planowanie, że powinny być zaplanowane wystarczające środki na początek roku, a ewentualnie w nadzwyczajnych sytuacjach mogłaby być uruchamiana określona rezerwa i dokładane środki – w sytuacji nadzwyczajnych. Ale zaplanowane podstawowe wydatki, łącznie z tymi, jakie przynajmniej państwo przyjęli wskaźniki i jakie państwo macie z roku na rok dane plus nowe dane wprowadzane do obowiązku między innymi planowania w funduszu emerytalnym… w zakładzie emerytalnym, to te rzeczy powinny być zaplanowane. To tak jakby pan powiedział, że ZUS na jedną trzecią albo na pół roku ma tylko pieniędzy i nie potrzeba mu dopłaty. Inna jest sytuacja ZUS. Zakład emerytalny jest zakładem budżetowym, który otrzymuje pieniądze wprost z budżetu. I co miałby zrobić? Nie wypłacać pieniędzy?

W obronie nie tylko NIK, ale w obronie rzetelności. My kierujemy się dużą rzetelnością. Dlaczego zadajemy pytania i polegamy na tym? Bo Najwyższa Izba Kontroli jest organem konstytucyjnym do badania budżetu, do kontrolowania budżetu. Komu mamy? Przecież pan nie kontrolował tego budżetu. My również go nie kontrolowaliśmy.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo proszę, żeby pani wróciła do przedmiotu…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ależ jasne, jestem w przedmiocie…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

…tego posiedzenia.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Jeżeli pan tego nie rozumie, to ta dyskusja będzie trudna. Ponieważ mieliśmy dziury, ponieważ mieliśmy pegasusy, to państwo nie widzicie, że musimy się oprzeć na pewnych rzeczach? Do niektórych nie otrzymujemy dostępu. A rynek pokazał, czyli sytuacja polityczna pokazała, że taki rodzaj różnych działań nieprawidłowych i ich skala w bieżącym roku i w ubiegłym roku przerosła wszystko. Przerosła wszystko. Nikt nie wydał nierzetelnie tyle pieniędzy, niezgodnie z przepisami. Co chcecie powiedzieć? Że respiratory, że to, co było w Ministerstwie Zdrowia, to było wszystko poprawne, że nie ma pieniędzy? Przecież gdyby pan wczoraj był, to wiedziałby pan, że zachowuję symetrię. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Pani przewodnicząca, pozostało nam 20 minut, a mamy jeszcze dwie poważne części budżetu. Jeżeli tak będzie przebiegała dyskusja, będą wydłużane wypowiedzi, to będziemy musieli przełożyć część tego posiedzenia na kolejny dzień. Jutro, jeżeli tak będzie dalej, bo niestety mamy zaproszonych gości zewnętrznych i za 20 minut powinniśmy zaczynać kolejne posiedzenie. Czy ktoś z pań i panów posłów ma uwagi do tej części budżetowej? Nie. O, jeszcze pan poseł Urbaniak. Bardzo proszę.

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, proszę nie zrzucać odpowiedzialności na panią przewodniczącą Skowrońską, że źle zaplanowaliście pracę nad wykonaniem budżetu. Dwie godziny przerwy przy tak dużych częściach i jeszcze w ostatniej chwili dorzucone kolejne punkty do porządku obrad. Pan sobie zdaje z tego sprawę. To nie pani przewodnicząca Skowrońska tak ułożyła nam pracę. To po pierwsze.

Po drugie, chciałem bardzo podziękować panu przewodniczącemu Szlachcie i Sipierze za swoje wypowiedzi, bo przypomniałem tylko jedną z najmniej kontrowersyjnych tez etycznych, że czyn jest niemoralny z tego powodu, że się go dokonuje, a nie z tego powodu, w jakim natężeniu się go dokonuje. Jest więc „nie kradnij”, a nie „nie kradnij powyżej 100 zł”. Może gdybym powiedział do panów na przykładzie „nie cudzołóż”, to może mniej do siebie byście to odebrali. Ale jako poseł opozycji cieszę się bardzo, że mówiąc o dekalogu, wzburzyłem w was tak mocno krew. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

To było naprawdę na temat i konstruktywne. Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze uwagi do tej części budżetowej?

Stwierdzam zatem zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Obrony Narodowej. Bardzo proszę pana posła Leszka Dobrzańskiego o zreferowanie opinii. Nie ma. Proszę o koreferat ze strony Komisji pana posła Filipa Kaczyńskiego. Również miałem sygnał… O, nie, w jego imieniu jest pan przewodniczący Zdzisław Sipiera. Bardzo proszę.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Odczytam, bo pan poseł Filip Kaczyński napisał kilka krótkich zdań. Krótka przerwa, panie przewodniczący? Nie? Dobrze.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Może minutkę. Pozwólmy naszym gościom, którzy uczestniczyli w dotychczasowej części. Bardzo państwu dziękuję. Tak, organizacyjna krótka przerwa. Dziękuję, do widzenia. Bardzo dziękuję państwu. Do widzenia.

Bardzo dziękuję i bardzo proszę o kontynuowanie wypowiedzi przez pana Zdzisława Sipierę.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, w imieniu posła Filipa Kaczyńskiego mam zaszczyt wygłosić kilka zdań opinii komisji właściwej w omawianej części budżetowej.

Na wstępie należy zaznaczyć, że w ubiegłym roku nadal konsekwentnie rozwijany narodowe zdolności wojskowe, własny potencjał obronny współzależnie do zadań sojuszniczych. Tworzono warunki mające na celu skuteczną obronę niepodległości państwa polskiego. Kontynuowano procesy związane z polityką sojuszu północnoatlantyckiego obrony i odstraszania. Umacniano strukturę dowodzenia w ramach wydatkowania w tych środków, które zostały tutaj wymienione. Wprowadzono działania wzmacniające zdolności obronne partnerów wschodnich sojuszu, na przykład Ukrainy. Koncentrowano również uwagę na przeciwdziałaniu terroryzmowi, w tym państwowemu z Białorusi i Federacji Rosyjskiej oraz nielegalnej imigracji. Rok 2022 charakteryzował się wysoką dynamiką zmian planowanych do realizacji zadań z uwagi na wojnę na Ukrainie, sytuację na wschodniej granicy kraju czy pandemię wywołaną wirusem SARS-CoV 2, co wymagało dużej dyscypliny w realizacji wydatków oraz konieczności bieżącego reagowania na pojawiające się nieprzewidziane sytuacje. Pomimo powyższych trudności, zarówno zaplanowane, jak i dodatkowe nieprzewidziane zadania zostały w pełni sfinansowane. Szczególnie cieszy fakt, że w roku 2022 osiągnięto wymóg wynikający z ustawy o obronności ojczyzny dotyczący poziomu finansowania wydatków obronnych. Polska wypełnia również zobowiązania sojusznicze, przekraczając rekomendowany przez NATO próg wydatków obronnych w wysokości 2% PKB. Realizacja budżetu przez Ministerstwo Obrony Narodowej za rok 2022 zdecydowanie zasługuje na pozytywną opinię Komisji Finansów Publicznych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie wyników kontroli we w miarę syntetycznej formie. Bardzo uprzejmie proszę.

P.o. wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli Michał Pawella:

Dzień dobry. Michał Pawella, pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 29 – Obrona narodowa. Kontrolerzy zbadali 7,5 mld wydatków budżetu państwa, co stanowiło 49% wydatków realizowanych przez kontrolowane jednostki i 13,3% wydatków części 29, które na koniec 2022 r. wyniosły 57,1 mld zł. Natomiast dochody w tej części wyniosły 167,6 mln zł.

Łącznie NIK skontrolowała 8 jednostek resortu obrony narodowej oraz dwie organizacje pozarządowe, które otrzymały w 2022 r. dotacje Ministra Obrony Narodowej. W zakresie jednostek resortu Izba oceniła 2 jednostki w formie opisowej, to jest Ministerstwo Obrony Narodowej, w tym również w formie opisowej oceniono wykonanie planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych, którego minister obrony narodowej był dysponentem, a także Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Jedna z kontrolowanych jednostek, to jest Agencja Uzbrojenia, została oceniona negatywnie, gdyż stwierdzone nieprawidłowości przekroczyły przyjęte w programie kontroli progi istotności. 5 jednostek oceniono pozytywnie, w tym Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych oraz 4 dysponentów trzeciego stopnia.

Na sformułowaną ocenę w formie opisowej w części 29 – Obrona Narodowa, oraz poszczególnych dysponentów zasadniczy wpływ miały następujące nieprawidłowości. W odniesieniu do ministra obrony narodowej brak zabezpieczenia przez ministra obrony narodowej w okresie od 1 stycznia do 13 listopada 2022 r. potrzeb Sił Zbrojnych wynikających z programu mobilizacji gospodarki oraz planu zabezpieczenia potrzeb Sił Zbrojnych realizowanych przez przedsiębiorców związanych z utrzymaniem przez przedsiębiorstwa mocy produkcyjnej na czas zagrożenia państwa i wojny wskutek nie wydania decyzji administracyjnych w powyższym zakresie. Znaczenie tej nieprawidłowości potęgował fakt wojny w Ukrainie, a więc sytuacji, w której zdaniem NIK zabezpieczenie potrzeb Sił Zbrojnych powinno mieć priorytet.

Niegospodarne zarządzanie wolnymi środkami Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych, to jest zerwanie przez ministra obrony narodowej depozytu ministra finansów

na 3 dni przed terminem jego zakończenia, wskutek czego doszło do uszczuplenia przychodów funduszu o kwotę blisko 32 mln zł. Stało się tak pomimo, że po pierwsze, ministerstwo w chwili zakładania depozytu wiedziało o planowanej realizacji programu wieloletniego wyposażenia Sił Zbrojnych w planowany sprzęt wojskowy, co dawało możliwość na przykład założenia kilku mniejszych depozytów, których zerwanie nie spowodowałoby takiej straty. Po drugie, umowa, którą tymi środkami opłacono zadanie, była zawarta w procedurze Foreign Military Sales, a więc nie miała sztywno określonej daty płatności, ani nie przewidywała kar umownych. Po trzecie, kontrola wykazała, że przeprowadzenie transakcji było możliwe przed likwidacją Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych. Po czwarte, zgodnie z art. 811 ustawy o obronie ojczyzny, była możliwość dokonania płatności ze środków funduszu wsparcia utworzonego po likwidacji funduszu modernizacji. Kolejna istotna nieprawidłowość dotyczyła przekazania przez ministra i wykorzystania przez Zakład Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego dotacji celowej w kwocie 259 mln na sfinansowanie 15 zadań inwestycyjnych realizowanych na rzecz 18 Dywizji Zmechanizowanej z naruszeniem art. 12a ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

NIK, proszę państwa, nie kwestionuje samej celowości zasadności tworzenia nowego związku taktycznego. Izba wskazała, że wadliwa była forma jej finansowania. Potwierdził to również ustawodawca, dopuszczając na gruncie wprowadzonej 23 kwietnia 2022 r. ustawy o obronie ojczyzny finansowanie realizacji narodowych potrzeb przez Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Należy w tym miejscu podkreślić, że zasadnicza różnica pomiędzy obecnym a oczekiwanym stanem dotyczy konieczności przeznaczania na ten cel odrębnej dotacji, która będzie musiała być rozliczana zgodnie z reżimem krajowym, na przykład ustawą o finansach publicznych, a nie jak w przypadku inwestycji NSIP w oparciu o procedury NATO dedykowane dla tego programu.

Kolejna nieprawidłowość to nierzetelny nadzór i kontrola ministra w zakresie wydatków ponoszonych na rzecz podkomisji do ponownego zbadania wypadku lotniczego. W tym zakresie Izba wskazała przede wszystkim na brak podstawowej wiedzy ministra dotyczącej wydatków ponoszonych na organ, który on sam powołał. Warto w tym miejscu podkreślić, że minister nie kwestionował przedmiotowej…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):
Bardzo przepraszam pana, który referuje, aby unikać argumentów ad personam.

P.o. wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej NIK Michał Pawella:
Nie.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):
Omawiamy budżet państwa, a pan wykazuje ocenę wiedzy ministra. Bardzo pana proszę o zachowanie parlamentarnych standardów.

P.o. wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej NIK Michał Pawella:
Szanowny panie…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):
Ja myślę, że taka opinia była zaprezentowana…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):
Nie udzieliłem pani głosu. Proszę nie przeszkadzać.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):
Niech pan nie przeszkadza NIK-owi, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):
Niech pani nie zabiera głosu, jeżeli pani nie dostała tego głosu. Jeszcze raz bardzo pana proszę, żeby nie dokonywał pan ocen ad personam, tylko mówił o budżecie.

P.o. wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej NIK Michał Pawella:
Dobrze. Czy mogę?

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Tak.

P.o. wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej NIK Michał Pawella:

Panie przewodniczący,…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

I bardzo proszę syntetycznie, bo mamy ograniczony czas, bo za 15 minut mamy kończyć posiedzenie. Natomiast wypowiedzi… Jestem 18 lat członkiem Komisji Finansów Publicznych. Tak wydłużonych wypowiedzi NIK nie było w historii tych 18 lat. Proszę kontynuować.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Jest pan nieelegancki. Podamy do Komisji Etyki. Zamilknąć?

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo proszę kontynuować wypowiedź.

P.o. wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej NIK Michał Pawella:

Szanowni państwo, w odniesieniu do nadzoru, o którym wspomniałem, minister nie kwestionował przedmiotowej nieprawidłowości w toku procedury odwoławczej, uznając ustalenia NIK za prawidłowe. W odniesieniu do pozostałych istotnych nieprawidłowości poza Ministerstwem Obrony Narodowej niecelowe przekazanie kwoty 400 mln na rachunek powierniczy kontrahenta bez uzyskania dodatkowych efektów z realizacji umowy. Pragnę zwrócić uwagę na dodatkowe aspekt tej nieprawidłowości. Otóż nieuzasadnione i niecelowe zabezpieczenie kontaktów przez Agencję Uzbrojenia ze środków budżetowych na zadania z planu modernizacji technicznej, które będą realizowane w kolejnych latach, powoduje, że w tym samym czasie inne zadania realizowane w ramach tego samego planu będą musiały być finansowane z Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych, co zwiększa potrzeby pożyczkowe państwa z uwagi na wysoki koszt obsługi tego funduszu. Ostatnią z nieprawidłowości jest brak naliczenia kary umownej w wysokości 9 mln z tytułu pięcioletniej zwłoki w dostawach środków bojowych przez jednego z kontrahentów. Co istotne, szef Agencji Uzbrojenia, to jest jednostki nadzorującej ten kontrakt, poinformował NIK już po zakończeniu czynności kontrolnych, że jednostka zaczęła naliczać kary umowne.

Na zakończenie chciałbym sprecyzować, skorygować jeszcze jedną kwestię, która została poruszona również w ramach obradowania Komisji Obrony Narodowej, a jest istotna z punktu widzenia działalność NIK. Szanowni państwo, jeżeli chodzi o kwestię dostępu do akt kontroli, bo powiem, przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej wskazali, że NIK odmówiła dostępu do akt kontroli. Szanowni państwo, fakty są następujące. Otóż pan minister zakwestionował taki dostęp nie tylko po zakończeniu kontroli w ministerstwie, ale przede wszystkim po zakończeniu procedury odwoławczej, to jest po otrzymaniu ostatecznej uchwały Kolegium NIK w sprawach stwierdzonych zastrzeżeń. Regulacja zawarta w art. 35a ust. 3 ustawy o NIK ma funkcję szczególną, gdyż wyraża zarówno zasady wewnętrznej jawności postępowania jak i przede wszystkim jest przejawem realizacji zasady kontradyktoryjności w postępowaniu kontrolnym, czyli umożliwia kierownikom jednostki kontrolowanej zapoznanie się z całością materiału dowodowego przed zakończeniem kontroli, tak aby mógł odnieść się do ich ustaleń w umotywowanych zastrzeżeniach. Jest to zatem odmienne rozwiązanie stosunku do innych aktów prawa procesowego – takich, jak procedura administracyjna czy podatkowa, w przypadku dostępu do których ustawodawca zdecydował przyznać stronom postępowania szersze uprawnienia w zakresie dostępu do akt sprawy, czyli również po zakończeniu postępowania. Pragnę ponadto podkreślić, że NIK nigdy nie uchylała się przed udostępnieniem akt do wglądu, jeśli tylko na drodze nie stały, jak wyżej, przesłanki prawne, czego przykładem jest chociażby skorzystanie z tego prawa przez kierownika jednostki kontrolowanej w tej samej kontroli, czyli Agencji Uzbrojenia. Przedstawione przeze mnie stanowisko nie jest precedensem, gdyż jest spójne z wcześniejszą praktyką Izby w zakresie dostępu do akt kontroli. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący za możliwość przedstawienia stanowiska.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Przechodzimy do dyskusji. Zgłasza się pan minister. Bardzo proszę, panie ministrze, o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowna pani przewodnicząca, jestem zdruzgotany i zniesmaczony. Najwyższa Izba Kontroli została w tym momencie w najwyższym stopniu zhańbiona przez pełniącego obowiązki zastępcy dyrektora departamentu, bo odnoszenie się do tego dokumentu w pana wypowiedzi nie miało nic wspólnego. Jeżeli pan porówna swoje wystąpienie z Komisji Obrony Narodowej, swoje wystąpienie, które jest nagrane, jest w sieci i jest ogólnodostępne z tym, co tam powiedział tutaj, to jest jednym wielkim skandalem i rozważymy możliwość podjęcia kroków prawnych za fałszowanie rzeczywistości i nie odnoszenie się do tych kwestii, które są zapisane w dokumencie związanym z realizacją budżetu, szanowni państwo. Pan się odnosił do moich wyjaśnień, które padały na Komisji Obrony Narodowej. Do moich wyjaśnień. Może się pan z nim zgadzać lub może pan się z nimi nie zgadzać, ale nie może pan tego komentować jako urzędnik Najwyższej Izby Kontroli. Nie ma pan prawa komentowania tych wypowiedzi. Jest rzeczą skandaliczną to, co się tutaj dzisiaj stało. Nie wiem, jak pan spogląda rano w lustro i kto panu kazał te rzeczy powiedzieć.

Szanowni państwo, chciałbym przedstawić kilka wyjaśnień, bo te rzeczy, o których dzisiaj mówimy, nijak się mają do rzeczywistości. Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli albo Najwyższa Izba Kontroli zarzuca Ministerstwu Obrony Narodowej, że na przykład Agencja Uzbrojenia nie dochodziła roszczeń od jednego z podmiotów – wytwórców na rzecz Ministerstwa Obrony Narodowej czy polskiego wojska. Oczywiście moglibyśmy dokonać takiej decyzji, że żądamy 9 milionów od firmy Dezamet Nowa Dęba i tym samym doprowadzamy Nową Dębę do upadłości. Proszę wybaczyć, czy wolałbym odpowiadać za upadłość kluczowego podmiotu, jeżeli chodzi o produkcję amunicji na rzecz Wojska Polskiego czy nie dochodzić tych pieniędzy, tych roszczeń, które może alternatywnie mogą być naliczone albo nie? Co państwo wybieracie?

Jeżeli Najwyższa Izba Kontroli zarzuca, że ZIOTOP – zakład, który jest odpowiedzialny… funkcjonuje od roku 2011, a na kanwie szczytu NATO w Warszawie w 2016 r. ma określone zadania do budowania kompetencji rozwoju sił zbrojnych na wschodniej flance NATO, jeżeli Najwyższa Izba Kontroli uważa, że budowa, odbudowa czy tworzenie 18 Dywizji Zmechanizowanej, która jest również pokłosiem szczytu NATO w Warszawie, są to środki wydane z naruszeniem prawa, to gdzie była Najwyższa Izba Kontroli, kiedy kontrolowała budżet państwa w roku 2019, 2020 i 21? Przecież ta inwestycja jest prowadzona od 2019 r. To są naciągane argumenty na pożytek polityczny. Jestem zdumiony, że Najwyższa Izba Kontroli wchodzi w narrację polityczną. Nie powinna tego czynić. To jest skandal i wielka hańba.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Przechodzimy do dalszej części dyskusji. Zgłosiła się pani poseł Krystyna Skowrońska. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie liczyłam na taką awanturę, ale jeśli jest awantura, to coś jest na rzeczy. Chciałabym poprosić pana ministra Skurkiewicza, żeby pan na tej na tej sali nikogo nie straszył, bo kontrolerzy NIK posiadają ochronę. Posiadają ochronę w zakresie wykonywania konstytucyjnych zadań i w tym przypadku kontroli budżetu MON. Jeśli pan mówi i dzisiaj zarzuca działania polityczne Najwyższej Izbie Kontroli…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo proszę panią poseł o odniesienie się do wykonania budżetu w tych częściach. Proszę nie omawiać spraw personalnych.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ja zarzucam panu ministrowi, że pan w tej chwili prowadzi polemikę z dokumentami, które przedstawiła jako raport Najwyższa Izba Kontroli. Uprzejmie proszę, żeby pan minister… Poproszę o udzielenie odpowiedzi na wszystkie uwagi podniesione przez Naj-

wyższą Izbę Kontroli. Chciałabym je skonfrontować z Najwyższą Izbą Kontroli w dalszej części procedowania budżetu. Jeżeli jest sytuacja, o której pan mówi i mówi pan o podmiocie, bo nawet nie śmiałabym zapytać, mówi pan o podmiocie, o Nowej Dębie, który jest na terenie naszego województwa, pana przewodniczącego również, to nie tak, panie ministrze. 400 mln, jeżeli jest nierealizowany kontakt, to na każdym etapie każdego kontraktu rozmawia się, podpisuje się ugody, zawiera się aneksy do umowy. W tym zakresie skoro nie było realizacji i wykonania umowy czy jakiejkolwiek innej, to sprawa negocjowania i naliczania odsetek karnych powinna być uzgodniona. Jeżeli państwo przedstawicie takie dokumenty – aneksy i ugody sporządzone w określonym czasie, to problem dotyczący wywiązania się z kontraktu nie będzie problemem stawianym jako nieprawidłowa realizacja zadań powierzonych określonemu podmiotowi. Zawsze każdą umowę można negocjować. Każdą umowę można aneksować. Każda umowa może zawierać dodatkowe klauzule, nawet dotyczące odsetek karnych czy za nieterminowe wykonanie zadania kary umowne przyjęte w kontrakcie. Ja bym takiej… Pan minister pokazał dzisiaj… Ja czasem lubię polemizować. Czasem się zgadzamy, czasem nie, ale dzisiaj panu puściły nerwy. Ministrowi obrony narodowej nie powinny puszczać nerwy w takiej sytuacji. Cóż będzie, jak będziemy mieć sytuację jeszcze trudniejszą? Ja chciałabym, tak jak prosiłam, o udzielenie odpowiedzi na te pytania czy uwagi i zarzuty ze szczególnym uwzględnieniem opisania sytuacji, bo ona nie jest… przynajmniej w kontekście nie samego zamówienia, ale procedury, która pana tak zbulwersowała, panie ministrze.

Ja mam inne pytanie. Nie wiem, czy ono pana również nie zbulwersuje. Chciałabym zadać je bardzo spokojnie. Ile kosztowała nas podkomisja smoleńska łącznie? Ile wydatkowano w roku 2022? Kiedy będzie raport końcowy, który już wcześniej został zapowiedziany? Czy podkomisja smoleńska w dalszym ciągu pracuje? Gdzie mają swoje biuro? Ile osób zatrudnia? Chcielibyśmy wreszcie wiedzieć, bo na przykład media podają, że to jest około 41 mln czy 42 mln zł wydajemy… wydaliśmy na komisję smoleńską pana ministra Macierewicza i w tym przypadku jaka jest jej rola?

Teraz jeszcze o te lokaty. Dobre planowanie. Ja wiem, że było interesujące, może nie dla państwa, ale interesujące dla podmiotu, gdzie były ulokowane środki, czyli w Banku Gospodarstwa Krajowego, bo rachunki macie państwo tak uruchamiane. Niektóre rachunki są w Narodowym Banku Polskim. To są dwa podmioty, w których rachunki budżetowe są otwierane i w tym przypadku niewątpliwie nie trzeba się denerwować, że w taki sposób podniesiono taką uwagę, bo wtedy byłby dodatkowy przychód.

Jeśli chodzi o te… Kiedyś pytałam o ten okręt podwodny, ale pan mi nie odpowiedział. W ubiegłym roku go nie ma, w tym roku go nie ma w zakresie wyposażenia Marynarki Wojennej – to, co kiedyś państwo planowali. Mniej nerwów i mniej nerwów dla pana przewodniczącego. Rozmawiamy o poważnych sprawach – o bezpieczeństwie. Najwyższa Izba Kontroli ma konstytucyjny obowiązek o wszystkim nam powiedzieć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

O głos prosił pan przewodniczący Zdzisław Sipiera. Bardzo proszę.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Potwierdza się to i przechodzi z tej pierwszej części, kiedy mówiliśmy o sprawach wewnętrznych, teraz spadło na obronność. Pani przewodnicząca była łaskawa powiedzieć, że pan minister się denerwuje. Nie. Panie ministrze, dziękuję, że pan nie boi się takiego właśnie krzyku i wrzasku opozycji, która dzisiaj wspierana jest przez NIK.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Proszę pana, ja mówiłam spokojnie. Nie było żadnego krzyku.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Ale bardzo proszę nie zakłócać posiedzenia, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie było krzyku i nie było wrzasku.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Pani po raz kolejny przeszkadza.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Czy pani przewodnicząca, ucząc kultury innych, zacznie od siebie? Czy pani… Nie, ja mówię, a pani mi przeszkadza. Wchodzi mi pani w zdanie. Dlatego między innymi chcę podkreślić wyraźnie – postawiłem tę tezę na początku, bo czytałem materiały i zgadzam się absolutnie z panem przewodniczącym – to, co się teraz dzieje przy sprawozdaniu z wykonania budżetu jest kuriozum. To jest kompletne kuriozum. Opozycja wykorzystuje – już nie wiem, bo nie chcę mówić o intencjach – autentycznie NIK do opozycji. NIK staje się teraz organem opozycji, a nie naczelnym organem państwa polskiego. Na to nie ma mojej zgody jako posła i uważam, że to jest skandaliczna sprawa. Nie może być tak, że jeżeli są – przecież nikt nie mówi, że odbiera się komuś możliwość kontroli, bo żyjemy w państwie praworządnym i każdy ma prawo dochodzić swoich racji, o tym się mówi i tak dalej, ale założenie, że robienie z takich małych punktów całej dyskusji – pan poseł mówił tutaj o złodziejach, o kradzieży, mówił o dekalogu – to jest przygotowana akcja. Przecież to jest nic innego jak…

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Przez Mojżesza?

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Wie pan co?

Poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Dekalog jest od Mojżesza.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Panie pośle,…

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Dobrze, ja tylko skończę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Proszę nie przerywać wypowiedzi.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Przypomniałem sobie. To było akurat wystąpienie pana posła, że w tym roku na ten budżet, który jeszcze nie tak dawno temu uchwaliliśmy, jedynym organem państwa, który wnioskował o 28% podwyżki, to była NIK. I to nawet nie sama NIK, bo kolegium z tego, co wiem, wystąpiło tak, jak wszystkie inne instytucje w państwie polskim o 7,8%, a na własne życzenie pan prezes Banaś wnioskował do polskiego parlamentu o 28% podwyżki. Polski Sejm nie zgodził się, żeby taką podwyżkę zafundować. Jeśli więc pan poseł chce szukania jakiegoś elementu takiej normalności, to niech pan zacznie od swoich pomysłów na to, żeby jeżeli wszyscy, to wszyscy, a nie, że NIK jest poza prawem, bo to właśnie ogniskuje, że NIK-owi w tym momencie można więcej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Zgłasza się jeszcze kolega poseł. Bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Piątkowski (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pan przewodniczący Sipiera raczył przed chwilą pogratulować panu ministrowi, że nie boi się wrzasków. Cały problem polega na tym, że ja słyszałem tylko dwie osoby, które w tym punkcie akurat mówiły podniesionym głosem, i to był właśnie minister i pan przewodniczący. Pan dyrektor departamentu raczej spokojnie wygłaszał swoją opinię na temat budżetu. Ale skoro już o tym, to chcę zadać jedno pytanie panu ministrowi. Chcę go poprosić, żeby podał mi paragraf, artykuł, przepis, który mówi o tym, że panu dyrektorowi departamentu nie można, nie wolno komentować wypowiedzi pana ministra na posiedzeniu Komisji, czyli z miejsca publicznego. To nie były prywatne wypowiedzi pana ministra, tylko pan minister wypowiadał się na Komisji Obrony jako minister. Gdzie jest przepis, który mówi, że panu dyrektorowi departamentu w Najwyższej Izby Kontroli nie wolno tego robić, za to panu ministrowi wolno – urzędnikowi, przypominam – komentować wypowiedzi innych bez żadnych ograniczeń? To wydaje mi się najbardziej kuriozalne. Chcę również zwrócić

uwagę, że wypowiedź Najwyższej Izby Kontroli nie wydawała mi się przydługa, panie przewodniczący. Ona trwała jakieś 5 minut. My tutaj dyskutujemy już od 9.00 3 godziny, ponieważ dla pana treści były niewygodne…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Coś się panu czas zatrzymał, bo dopiero niespełna 2 godziny. Jednak coś źle pan liczy.

Poseł Krzysztof Piątkowski (KO):

W takim razie 2, ale jednak…

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Jest pan więc chyba bardziej zdenerwowany, niż pan mi sugeruje.

Poseł Krzysztof Piątkowski (KO):

… nie 5 minut rzeczowej analitycznej wypowiedzi Najwyższej Izby Kontroli.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. To była rzeczywiście merytoryczna wypowiedź dotycząca wykonania budżetu w tej części. Nie widzę kolejnych głosów…

Poseł Krzysztof Piątkowski (KO):

Panu przewodniczącemu wolno komentować inne wypowiedzi, tak?

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo proszę zabierać głos, jeżeli pan go otrzyma. Na tym stwierdzam zakończenie omawiania budżetu w części dotyczącej Komisji Spraw Wewnętrznych. W związku z tym… O, jeszcze. Tak, bardzo proszę. Proszę, ale konsultuję z panią, czy kontynuujemy? Jeszcze dokończymy. Bardzo proszę.

Poseł Jarosław Krajewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić zarówno w formie referatu, jak i koreferatu informację na temat opinii Komisji do Spraw Służb Specjalnych dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

Komisja do Spraw Służb Specjalnych na posiedzeniu zamkniętym i niejawnym w dniu 16 czerwca 2023 r. rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie części budżetowej 29 – Obrona narodowa, dział 752, w zakresie rozdziałów: Służba Wywiadu Wojskowego, Służba Kontrwywiadu Wojskowego, części budżetowej 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne, części budżetowej 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, części budżetowej 59 – Agencja Wywiadu, oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8, 16, 44 i 59.

Po zapoznaniu się z informacjami przedstawicieli instytucji będących dysponentami części budżetowych, stanowiskiem Najwyższej Izby Kontroli oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji Komisja pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w 2022 r. w powyższym zakresie i wnosi o jego przyjęcie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie wyników kontroli wykonania budżetu w tej części. Bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Anna Mach:

Bardzo dziękuję. Anna Mach, wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Ocena dla wszystkich trzech przez nas kontrolowanych części była pozytywna. Cywilne służby specjalne zostały ocenione pozytywnie. Dostaliśmy informację, że… W dwóch przypadkach sformułowaliśmy wnioski pokontrolne i kierownicy jednostek poinformowali o ich przyjęciu do wykonania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję pani dyrektor za zwięzłe syntetyczne, pełne treści stwierdzenie. Bardzo dziękuję. Przystępujemy do dyskusji. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Zatem stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję gościom za udział w pracy naszej Komisji. Dziękuję bardzo.